

Van

HL- A. Hartsuiker

Portefeuillehouder

J. van der Veen

Behandeling ambtenaar

[Klik voor ambtenaar]

Datum ontvangst vragen

21-08-2019

Vragen beantwoorden voor

18-09-2019

Giftige stofwolken boven Heerenveen

Inleiding

De fractie van Heerenveen Lokaal heeft via werknemers van OMRIN een mail van 3 juli jl. in handen gekregen waar wij als fractie erg van zijn geschrokken. De directie van Omrin meldt in deze mail aan haar werknemers dat er enige tijd geleden verhoogde concentraties aan zware metalen - waaronder cadmium - in het afvalwater van Omrin is geconstateerd.

Na onderzoek heeft het Wetterskip geconcludeerd dat deze verhoogde concentraties niet werden veroorzaakt door Omrin, maar teruggevoerd konden worden naar stofemissies (stofwolken) van Metaalhandel De Horne.

De mail meldt ook dat Metaalhandel De Horne inmiddels is gestopt met de verwerking van schroot dat verantwoordelijk wordt gehouden voor de verhoogde cadmium concentraties.

Heerenveen Lokaal is erg geschrokken van de stofwolken (gifwolken) en de verhoogde concentraties van zware metalen in het afvalwater die door het Wetterskip zijn vastgesteld. Heerenveen Lokaal wil weten hoe groot het getroffen gebied is en hoeveel van onze inwoners zijn blootgesteld aan deze giftige stofwolken.

Metaalhandel De Horne is een zogenoemd IPPC-bedrijf, deze bedrijven (ongeveer 50 in Friesland) vallen onder de zware categorie en hierbij is (technisch gesproken) de provincie de vergunningverlener waarna de FUMO hierop controleert (citaat website FUMO).

De Fryske Utfieringstsjinst Miljeu en Omjouwing (FUMO) zet zich in voor een betere en veilige leefomgeving in Fryslân. Wij schrijven vergunningen, houden toezicht bij bedrijven en handhaven waar nodig. Onze specialisten geven ook advies op het gebied van licht, geluid, trillingen, bodem, energie, externe veiligheid en juridische zaken. De FUMO is een gemeenschappelijke regeling en werkt in opdracht van haar deelnemers, de Friese gemeenten, de provincie Fryslân en Wetterskip Fryslân.

Duidelijk is hier de rol van de provincie en FUMO maar nog duidelijker is dat dit bedrijf op Heerenveens grondgebied staat. Heerenveen Lokaal is van mening dat wij als gemeenteraadsfractie en inwoners recht hebben op juiste en transparante informatie en dat onze inwoners, gewassen en dieren niet onnodig aan gezondheidsrisico's door giftige stofwolken worden blootgesteld.

Wij houden het college en ook de provincie en FUMO aan haar actieve informatieplicht, zeker als het gaat om gezondheidsrisico's voor onze inwoners en dieren.

Het waterschap constateert (bron LC) dat Metaalhandel De Horne al sinds 2016 met enige regelmaat zich schuldig maakt aan overtredingen, of dit zware of lichte overtredingen zijn is ons niet duidelijk geworden.

Bewezen is in elk geval dat het giftige stof van Metaalhandel De Horne over het terrein van Omrin is verspreid. Wind en windrichting bepalen waar stof (wolk) terecht komt. Dan kan het haast niet anders dat ook grote delen van de gemeente en buurgemeente

hieraan zijn blootgesteld. Laten we dan ook even kijken naar alle discussies over fijnstof en de gevolgen hiervan, hoe zit dit dan met stofwolken die niet onderzocht worden.

De fractie van Heerenveen Lokaal vindt dat het college wel degelijk hier haar verantwoordelijkheid moet nemen en dit niet (alleen) kan afschuiven op de provincie. Medewerkers (KSI-terrein) van Omrin (bevestigd door Omrin) vertellen dat er momenten zijn geweest waarop duidelijk flinke hoeveelheden stof zijn waargenomen. Er zijn daarna stofmetingen uitgevoerd om na te gaan of er sprake was van verhoogde cadmium-concentraties. Uit deze metingen is dit niet gebleken, maar wat zat en zit er dan wel in deze stofwolken. Desondanks heeft het waterschap verhoogde concentraties zware metalen, waaronder het cadmium aangetroffen in het afvalwater van Omrin. Dan kan het niet anders, gezien de verspreiding door de wind, dat ook andere locaties getroffen moeten zijn. Hoe groot is dit gifschandaal en over hoe een groot gebied praten wij hier.

In de mail van Omrin aan haar werknemers wordt uitdrukkelijk gesteld dat er medewerkers van Omrin of KSI zijn blootgesteld aan stofemissies van Metaalhandel De Horne en mogelijk ook aan cadmium. Werknemers van Omrin melden ons momenten waarop men in wolken van blauw/grijs/witte vlokjes heeft gewerkt, ook hun auto's zaten onder deze substantie. Vanuit goed werkgeverschap heeft Omrin haar werknemers op de hoogte gebracht over de mogelijke gezondheidsrisico's die kunnen worden veroorzaakt door cadmium. Werknemers die vermoeden dat ze in aanraking zijn gekomen met de stofwolken kunnen zich vrijwillig laten onderzoeken door de bedrijfsarts van Omrin. Heerenveen Lokaal vindt dit een terechte en goede actie van Omrin. Het getuigt van goed werkgeverschap zoals Omrin hierop heeft gereageerd alleen de oorverdovende stilte naar omwonenden vanuit de betrokken instanties, provincie, gemeente, Wetterskip en FUMO vinden wij eigenaardig en bijzonder.

De fractie van Heerenveen Lokaal neemt deze zaak hoog op en gaat er vanzelfsprekend vanuit dat het college dezelfde verantwoordelijkheid neemt als het gaat om gezondheidsrisico's, of het vermoeden daarvan.

-
1. Is het college op de hoogte van het bericht dat er verhoogde concentraties zware metalen in het afvalwater van Omrin zijn geconstateerd?

[Klik voor antwoord]

-
2. Is het college bekend met het feit dat medewerkers van Omrin zijn blootgesteld aan stofemissies vanuit het IPPC bedrijf De Horne?

[Klik voor antwoord]

3. Zo ja, welke acties heeft het college ondernomen?
Graag inhoudelijke beantwoording van acties, eventuele handhaving en overleg momenten.

[Klik voor antwoord]

4. Heerenveen Lokaal wil weten hoe groot het getroffen gebied is en om hoeveel en van onze inwoners zijn blootgesteld aan deze giftige stofwolken.

[Klik voor antwoord]

5. Bent u het eens met Heerenveen Lokaal dat het waterschap vervuiling in het afvalwater van Omrin met zware metalen heeft geconstateerd?

[Klik voor antwoord]

6. Bent u het met Heerenveen Lokaal eens dat wanneer de verwerking van het schroot, dat verantwoordelijk wordt geacht voor de cadmiumvervuiling, ineens stopt de conclusie niet anders kan zijn dan dat men binnen onze gemeente (college-handhaving) hiervan op de hoogte moet zijn of op de hoogte moeten worden gebracht?

[Klik voor antwoord]

7. Is het college het met Heerenveen Lokaal eens dat ook u als college, gelijk als de provincie en het Wetterskip, de morele plicht en verantwoordelijkheid heeft actief op te treden indien er zich voorvallen voordoen die gezondheidsrisico's met zich mee kunnen brengen op Heerenveens grondgebied?

Het bedrijf de Horne is een zogenoemd IPPC bedrijf, deze bedrijven (er zijn ongeveer 50 van deze bedrijven in Friesland) vallen onder de zware categorie en hierbij is de provincie de vergunningverlener waarna de FUMO controleert.

[Klik voor antwoord]

8. Rapporteert en deelt de Provincie, FUMO en Wetterskip voorvallen welke gezondheidsrisico's met zich mee kunnen brengen op Heerenveens grondgebied met het college van Heerenveen en haar ambtenaren?

[Klik voor antwoord]

9. Hoe is het contact tussen college Heerenveen en FUMO indien zich voorvallen voordoen die een eventueel gezondheidsrisico met zich mee kunnen nemen?

[Klik voor antwoord]

10. Welke organisatie of wie heeft gezorgd voor het stopzetten van de verwerking van het bedoelde schroot wat verantwoordelijk wordt geacht voor de cadmium vervuiling bij Metaalhandel De Horne?
Heeft hier handhaving van gemeente en/of provincie plaatsgevonden?

[Klik voor antwoord]

11. Indien u als college van Heerenveen niet geïnformeerd bent geweest over de uitkomsten van het onderzoek van het Wetterskip bent u het dan met Heerenveen Lokaal eens dat de Provincie, FUMO en Wetterskip hun actieve informatieplicht hebben geschonden, met andere woorden informatie heeft achtergehouden naar het Heerenveens college en daarmee de inwoners van onze gemeente?

Graag een inhoudelijk antwoord en niet alleen beantwoording met ja of nee.

[Klik voor antwoord]

12. Omdat het hier om stofemissie/wolken gaat is er naar onze mening een groter gebied betrokken dan alleen het terrein van Omrin. Is het college het hier eens met Heerenveen Lokaal?

[Klik voor antwoord]

13. Heerenveen Lokaal is van mening dat het college vanuit haar actieve informatieplicht de informatie verstrekt of opvraagt en dan deelt met de gemeenteraad over de verspreidingsgebieden van de stofemissie/wolken en reikwijdte van deze stofemissie/wolken.
Gaat u dit doen?

[Klik voor antwoord]

14. Waarom is er tot nu toe alleen interne informatie verstrekt alleen aan de werknemers van Omrin en niet aan alle andere na bij gelegen bedrijven en inwoners?

[Klik voor antwoord]

15. Wat is de reden waarom er geen informatieverstrekking (door wie dan ook) is naar de omgeving van het Metaalhandel De Horne?

[Klik voor antwoord]

16. Wat is de reden dat de gemeenteraad niet op de hoogte is gebracht van deze verhoogde concentraties zware metalen in het afvalwater?

[Klik voor antwoord]

17. Is het grondwater in dit gebied gecontroleerd en welke informatie is daar over beschikbaar?

[Klik voor antwoord]

18. Wat gaat het college doen om te waarborgen dat het grondwater in dit gebied (rondom Metaalbedrijf De Horne) geen verontreinigingen bevat en in welke straal wordt dit gewaarborgd?

[Klik voor antwoord]

19. In de mail van Omrin wordt gemeld dat in overleg met de bedrijfsarts is getracht na te gaan of er vanuit de CROW-keuringen van de werknemers iets kon worden afgeleid over mogelijke blootstelling aan cadmium. Wat zijn de resultaten en informatie die deze CROW-keuringen laten zien? Naar onze informatie worden er nog steeds medewerkers door de arts gecontroleerd. Hoe moeten wij de volgende opmerking in de mail van Omrin als aandeelhouder interpreteren – *met name de mensen die vaker buiten op de terreinen dichtbij Metaalhandel De Horne werkzaam zijn geweest zijn. In overleg met de bedrijfsarts is (anoniem) getracht na te gaan of er uit de CROW-keuringen van deze mensen iets kon worden afgeleid over mogelijke blootstelling aan cadmium. Deze route heeft geen informatie opgeleverd.*

[Klik voor antwoord]

20. Hoe lang zijn de werknemers en de directe omgeving (bedrijven, inwoners en landbouw/veeteelt) blootgesteld aan stofemissies (welke ook nu nog met regelmaat door getuigen worden geconstateerd, foto's hiervan zijn bij ons aanwezig) en stofemissies met zware metalen?

[Klik voor antwoord]

21. Hoeveel werknemers zijn bij Omrin blootgesteld aan stofemissies?

[Klik voor antwoord]

22. Hoe lang is de directe omgeving blootgesteld aan het met zware metalen verontreinigde afvalwater?

[Klik voor antwoord]

23. Indien er op een later tijdstip bij werknemers, omwonenden (en dieren) gezondheidsklachten worden geconstateerd, wie is hier dan de uiteindelijke verantwoordelijke partij?

[Klik voor antwoord]

24. Getuigen melden dat er nog steeds met regelmaat stofwolken worden gezien vanaf het terrein van Metaalhandel De Horne waar vele metalen in de openlucht liggen opgeslagen en worden verwerkt.
Welke rol speelt de gemeente bij handhaving en controle van dit bedrijf en wat zijn de controle momenten geweest betreffende het Metaalbedrijf De Horne?

[Klik voor antwoord]

25. Stofwolken/emissie veroorzaakt door verwerking van metalen en schroot.
Welke eisen ten aanzien van handhaving zijn hier bepalend indien er sprake is van stofwolken afkomstig van IPPC-bedrijven als Metaalhandel De Horne?

[Klik voor antwoord]

26. Neemt het college hier haar verantwoordelijkheid voor het gezondheidsrisico voor mens en dier in onze omgeving?

[Klik voor antwoord]

27. Zo ja, wat onderneemt (dit heb ik toegevoegd) of heeft het college ondernomen op het gebied van inschakelen, zich laten informeren door Provincie/FUMO, handhaving, controle en informatieverstrekking?

[Klik voor antwoord]
